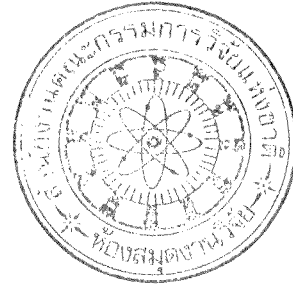

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเรียนรู้และการจัดการความรู้ด้านวิสาหกิจชุมชนของชุมชนบ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี" เป็นการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความสัมพันธ์ในชุมชน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสัมภาษณ์กลุ่ม (focus group) และการสังเกตในชุมชนหมู่บ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี

การเลือกพื้นที่ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกพื้นที่หมู่บ้านร่องก่อ ตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี เป็นพื้นที่ในการศึกษาเนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จในการทำวิสาหกิจชุมชนการทำอิฐที่เกิดจากการรวมตัวและการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเอง โดยไม่มีหน่วยงานรัฐหรือเอกชนไปสนับสนุนในการจัดตั้งกลุ่ม ทั้งนี้ชุมชนมีการออมเงินวันละ 1 บาท เพื่อให้คนในชุมชนร่วมลงทุนกันในโครงการ และนำผลกำไรมาปันผล และบริจาคให้สาธารณประโยชน์และชุมชน ทำให้วิสาหกิจชุมชนบ้านร่องก่อได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดวิสาหกิจชุมชนดีเด่นในงานรัฐศาสตร์วิชาการ ของคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ประจำปี 2553 จากเหตุผลในการเลือกพื้นที่ศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลในระหว่างเดือน พฤษภาคม- มิถุนายน 2554

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 3 กลุ่มคือ

1. คณะกรรมการในชุมชนและผู้รู้ในชุมชนบ้านร่องก่อตำบลโพธิ์ใหญ่ อำเภอดงหลวง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 13 คน
2. คณะทำงานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำการผลิตสินค้า จำนวน 6 คน
3. ผู้ใช้สินค้าในชุมชน และในชุมชนใกล้เคียง จำนวน 6 ราย

วิธีการศึกษา

ในการศึกษา ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1. การศึกษาจากเอกสาร (documentary study) โดยศึกษาแนวคิดและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 3 แนวคิดคือ แนวคิดการเรียนรู้ แนวคิดการจัดการความรู้และแนวคิดด้านวิสาหกิจชุมชนโดยค้นคว้าจากเอกสารวิชาการ หนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ต่างๆ
2. การศึกษาภาคสนาม (field study) เป็นการศึกษาเก็บข้อมูลในพื้นที่ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) การสนทนากลุ่ม (focus group) การสนทนาพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการ (informal interview) การสังเกตโดยตรง (direct observation) และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation)

เครื่องมือในการวิจัย

ในการศึกษาผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลดังนี้

- (1) แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์คณะกรรมการชุมชนและผู้รู้ในชุมชน
- (2) แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์คณะทำงานวิสาหกิจชุมชน
- (3) แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ผู้ใช้สินค้าในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์คณะกรรมการหมู่บ้านและผู้รู้ในชุมชน ผู้ดำเนินงานโครงการวิสาหกิจชุมชนในชุมชน คนในชุมชนที่มีรายได้จากการรับจ้างในวิสาหกิจชุมชนและการสัมภาษณ์ผู้ใช้สินค้าในชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ การจัดหมวดหมู่ การเปรียบเทียบ